

BREŽČASNA ČIPKA

Naklekljani spektakel

Med 17. svetovnim čipkarskim kongresom se je tudi naša prestolnica odela v to elegantno in brezčasno tkanino, ki je s »kraljico« – idrijsko čipko – pomemben del slovenske kulturne dediščine. Številne dogodke je zaokročila modna revija, na kateri so se v sodelovanju s Čipkarsko šolo Idrija, Društvom klekljaric idrijske čipke in Društvom klekljaric Črni Vrh Godovič ter pod pokroviteljstvom Občine Idrija predstavili priznani slovenski oblikovalci z unikatnimi čipkastimi večernimi stvaritvami, s svojimi čipkastimi zamislimi za najstnice pa so jo popestrile tudi izbrane študentke naravoslovnotehniške fakultete. Pravcati spektakel, katerega medijski podpornik je naša časopisna hiša Delo, je več kot navdušil številne zbrane v toplem junijskem večeru na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Piše: MELITA MERŠOL
Foto: ANŽE KRŽE/MEDIASPEED.NET

Poleg živega srebra in koncerna Kolektor so sloves Idrije ponesle po svetu tudi znamenite klekljane čipke. Ta imenitna domača in umetnostna obrt, ki marsikdaj presega raven rokodelske spretnosti in prehaja v območje pravcate likovne ustvarjalnosti in ornamentike, ima izpričano več kot 300-letno tradicijo. Klekljanje, ki zahteva veliko znanja, ročnih spretnosti in mnogo ur potrpežljivega dela, postaja pri nas in v svetu znova vse bolj cenjeno.

140 let Čipkarske šole Idrija

Idrijski čipki je priznana eno najzlahtnejših mest v slovenski narodni tradiciji. Je izdelek, ki vdihne občutje doma, pogrne praznično mizo, razkošno olepša najprestižnejše slovesne stvaritve priznanih modnih oblikovalcev, potuje iz Idrije kot cenjeno poslovno in protokolarno darilo.

V njenih prosojnih teksturah se v tristoletni idrijski tradiciji izdelovanja čipk zrcalijo hrepenenje po lepem, znanje, ustvarjalnost, vztrajnost in odličnost generacij klekljaric, oblikovalcev vzorcev in vseh, ki so bili in smo še povezani s čipko.

Leta 1876 ustanovljena Čipkarska šola Idrija, najstarejša nepretrgano delujoča čipkarska šola na svetu, kjer je prva poučevala učiteljica klekljanja, Idričanka Ivanka Ferjančič, deluje že 140 let in je jedro »čipkaste« zgodbe na Idrijskem.

»Z različnimi oblikami izobraževanja otrok in odraslih skrbimo za ohranjanje bogastva tradicionalnih tehnik in elementov klekljanja idrijske čipke, v sodelovanju z modnimi oblikovalci in s centri čipkarstva po vsej Evropi pa si prizadevamo za prenos, širjenje in razvijanje njene uporabne vrednosti v novih materialih in oblikah ter ji utiramo pot v svet,« pove Metka Fortuna, vodja Čipkarske šole Idrija, in doda: »Vse nas je dediščina prednikov subtilno oblikovala, zato se združimo v priložnosti, da jo ohranjamo in negujemo skupaj!«

Maja Svetlik pa je tista mojstrica, ki ustvarja vzorce za idrijsko čipko v Čip-

karski šoli Idrija. Navdihuje jo bogata dediščina, izziv tudi pri oblikovanju vzorcev čipk za oblačila pa ji je raziskovanje novih izraznih možnosti v oblikah, barvah in materialih. Njeno delo je opaziti v modnih stvaritvah uveljavljenih slovenskih oblikovalcev – kar nekaj od teh bogati stalno razstavo v Mestnem muzeju Idrija, še več pa v modnih dodatkih z idrijsko čipko, izdelanih na Čipkarski šoli Idrija.

Oblikovalci, ki so s svojimi unikatnimi stvaritvami sodelovali na letošnjem Čipkastem modnem spektaklu in njihovo ustvarjanje tudi sicer prepleta brezčasna čipka:

BORUT ŠULIN

Modni oblikovalec, stilist, kostumograf, čigar razkošne stvaritve se izogibajo vsakršnim modnim diktatom, je po mnenju strokovnjakov opredeljen kot ustvarjalec visoke mode. Že od začetka uporablja čipko, zadnja leta zlasti idrijsko, saj si prizadeva, da bi našla pot tudi do drugih oblikovalcev svetovnega merila. Čipka je enkratni element ženstvenosti, prefinjenosti, kar je smisel njegovega ustvarjanja.

DAMIANA B. LOGAR

Damiana B. Logar preliha bogastvo svojih 25-letnih izkušenj v modnem oblikovanju in svetovanju v unikatna slavnostna oblačila s pridihom lahkotnosti, barvitosti, romantičnosti in visoke mode. Predstavlja jih na lepotnih izborih, slovesnih prireditvah in sejmišnih poročnih oblek. Njena oblačila, ujeta v vrhunske fotografske zgodbe studia Korn:r, so si utrla pot tudi v svetovno znano modno revijo Book Touch iz Milana.

DAMIJANA MARINIČ GERBEC (ATELJE DA-DA)

Diplomirana oblikovalka je prve stvaritve že med študijem izdelala v družinskem modnem ateljeju DA-DA butik v Novi Gorici. Njeni kosi imajo pečat vrhunske italijanske šole krojenja iz Padove SITAM, kjer se je dodatno izobraževala. Sledi vodilu, da je le brezhiben kraj lahko izhodišče za dobro oblikovano oblačilo ter kakovosten izdelek. Za njene unikatne značilnosti večletna privlačnost in brezčasnost.

IRMA VONČINA

Irma Vončina se z oblikovanjem in izdelavo oblačil, tekstilij in nakita z idrijsko čipko ukvarja že več kot 20 let, od leta 2003 pa ima v Ljubljani, na Mestnem trgu 17, prodajno galerijo z izdelki iz idrijske čipke. Med njena najodmevnejša dela sodijo protokolarni darili Slovenije japonskemu cesarskemu dvoru ob poroki princese Sajako ter posteljnina z idrijsko čipko za zibko kot darilo britanskemu dvoru ob rojstvu princa Georgea Alexandra Luisa.

MAJA ŠTAMOL DROLJC

Večkratna finalistka modnih natečajev, avtorica slovesnih oblačil za lepota tekmovalca, stilistka TV-oddaj, kostumogra-

V kreaciji Boruta Sulina – čipkasti seveda – je blestela voditeljica večera Lorella Flego.

finja in organizatorica modnih dogodkov je eno najbolj prepoznavnih imen slovenskega modnega oblikovanja. Iz njenega Ateljeja za oblikovanje oblačil v Zalcu prihajajo tudi drugi unikatni izdelki, dnevna moda za zahtevnejše naročnice, poslovna moda ter celostne podobe različnih institucij, ustvarjalna pa je tudi v oblikovanju obutve ter nakita.

MARITA WRONG

Mlada, perspektivna modna oblikovalka Marita Narobe, ki ustvarja pod umetniškim imenom Marita Wrong, živi in ustvarja v Londonu.

Predstavila se je na številnih modnih revijah in razstavah v različnih državah. Pred kratkim so njene stvaritve občudovali na tednu mode v Vancouvru in Londonu. Značilnost njenih unikatnih del so tradicionalne ročne tehnike, kot sta kvačkanje in klekljanje, ki se prepletajo s sodobnim stilom.

MODNI ATELJE LIDIJA (LIDIJA ANZELM IN URŠKA GUČEK PAGON)

Lidija Anzelm piše svojo modno zgodbo že 45 let in jo s hčerko Urško nadaljuje v Modnem ateljeju na idrijskem gradu. Z željo po ustvarjanju vedno drugačnega, novega spremljata modne smernice na področju nakita, oblačil in skupaj oblikujeta sodobno, klekljano čipko s svežim pristopom za vse, ki želijo neponovljivost, za voditeljice prireditev, glasbene ustvarjalce ... S prefinjenim občutkom za

dediščino pa rekonstruirata stara oblačila za društva, dvorce in muzeje.

MOJCA CELIN

Diplomirana modna oblikovalka je poklicno pot začela kot profesorica estetike na Čipkarski šoli Idrija, kar jo je za vedno povežalo z idrijsko čipko. Tudi z večernimi umetninami, izdelanimi za natečaje, sporoča, da želi ustvarjati v Sloveniji in negovati našo identiteto, katere pomemben del je idrijska čipka. Princip, njena blagovna znamka luksuznih ženskih oblačil, nastaja v kreativnem središču na robu Ljubljanskega barja; naprodaj je v Londonu in ljubljanski trgovini Zoofa.

PETJA BERGINC

Petja Berginc, ki se pretežno ukvarja z restavriranjem umetnin, dokazuje, kako močan je ustvarjalni žar, ki jo vedno znova pritegne k oblikovanju oblačil. Posebno priznanje za kostumografijo Javnega sklada Republike Slovenije, čevlji dvornega norčaka, razkošna kolekcija petih ženskih oblek Element Ladies z žično konstrukcijo kažejo poti njenega preizkušanja vedno novih materialov in oblikovalskih izzivov.

STANKA BLATNIK BLAGOTINŠEK

Samostojna oblikovalka oblačil se je s svojimi promocijskimi umetninami iz porcelana, školjk, aluminija, jekla in stekla predstavila na Sejšelih, Kitajskem, v Mehiki in Braziliji. Avtorsko kolekcijo oblek z idrijsko čipko, nastalo v sodelovanju s Čipkarsko šolo Idrija, je predstavila v Milanu, Sarajevu, Londonu in Rigi. Slovesna oblačila, oblikovana po meri, dopolnjujejo dnevna oblačila znamke SB Fashion z digitalnim tiskom.

TANJA ZORN GRŽELJ

Verjame v lepoto nepopolnega, sledi brezčasni eleganci, raziskuje dediščino preteklosti in jo interpretira v duhu sedanosti. Kot diplomirana oblikovalka tekstilij in oblačil ter svobodna ustvarjalka dela na področju modnega, tekstilnega in unikatnega oblikovanja ter gledališke kostumografije. Pod lastno blagovno znamko oblikuje kolekcije oblačil od leta 1995 in je prejela več priznanj, med drugim prvo nagrado na izboru obleke Miss idrijske čipke (2005).

TINA KODER GRAJZAR

Otroška leta v čipkarski šoli, družinsko podjetje s čipko, študij oblikovanja tekstilij in lastna prodajna galerija na Krakovski ulici v Ljubljani so jo pripeljali do ustvarjanja sodobne avtorske čipke, prelite v nakit, modne kose, interjer in poslovna ter protokolarna darila. Predstavlja jo na dogodkih doma in v tujini, jo raziskuje, je soavtorica monografije o idrijski čipki, njeni izdelki pa so del stalne čipkarske zbirke Mestnega muzeja Idrija.

TJAŠA ŠKAPIN

Tjaša Škapin iz Kozine je po srednji šoli v Ljubljani nadaljevala šolanje na zasebni šoli za modne oblikovalce v Trstu. Po večletnem izobraževanju je začela samostojno pot modne oblikovalke, ki postaja vse bolj prepoznavna po lastnem oblikovalskem iskanju v svetu mode. Njene stvaritve so kolekcije razpotij, kjer se različni trendi srečajo v iskanju novih harmonij.

URŠA DROFENIK

Urša Drofenik si je za svoje slovesne stvaritve v zadnjih 20 letih nabrala množico nagrad in priznanj v slovenskem in mednarodnem modnem prostoru. Z objavo kolekcije večernih oblek v Book Moda Haute Couture je postala del svetovne modne elite. Njeno delo cenijo številne znane osebnosti, ki se v njenih oblekah udeležujejo najrazličnejših slavnostnih dogodkov v Sloveniji in tudi v tujini.